

FIȘA DISCIPLINEI

Pragmatică / Formă și structură în literatura română a sec. XIX și XX

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2. Facultatea	Litere
1.3. Departamentul	Limba română și lingvistică generală
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			Curs opțional limbă și literatură 8: Pragmatică / Formă și structură în literatura română a sec. XIX și XX				Codul disciplinei	LLX6101 LLR6172	
2.2. Titularul activităților de curs				Lect. univ. dr. Dumitru-Cornel VÎLCU					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic				Lect. univ. dr. Dumitru-Cornel VÎLCU					
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS	
							Obligativitate	DO	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar / curs practic	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat (consiliere profesională)					8
Examinări					2
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					12
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					48
3.8. Total ore pe semestru					96
3.9. Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoașterea noțiunilor studiate în cadrul cursurilor de <i>Lingvistică generală</i> și (eventual)

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

	reactualizarea unor cunoștințe anterior dobândite
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Prezență obligatorie în proporție de 70%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	Cursul răspunde trebuințelor profesiei majorității absolvenților de nivel licență, aceea de profesor de limba română întrucât asigură competența de a realiza analiza pragmatică prevăzută în programele școlare; de a investiga pragmatic conținutul unei secvențe textuale. În aceeași măsură, cursul asigură studenților ce vor urma studii de masterat cel puțin următoarele competențe: capacitatea de a distinge apartenența paradigmatică a textelor teoretice sau aplicate din pragmatică și de a efectua analiza pragmatică a eșantioanelor de text-discurs; de a înțelege abordarea strict pragmatică a semnului.
Competențe transversale	Identificarea și aplicarea noțiunilor (și a cunoștințelor) de pragmatică atât la nivel teoretic, cât și la cel practic în diferite alte domenii (complementare) ale lingvisticii Utilizarea noțiunilor de pragmatică în cadrul echipelor transdisciplinare în diverse alte domenii de cercetare și pe diferite paliere și compartimente științifice Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește stabilirea unor distincții la nivelul științelor limbajului, necesare circumscrierii obiectului pragmaticii Cursul oferă informații relevante privitoare la curentele lingvistice, la istoria pragmaticii și la poziția/ relațiile epistemologice ale acesteia
7.2 Obiectivele specifice	Cunoașterea de către studenți a curentelor dominante în pragmatica actuală: pragmatica radicală (cognitivă) și pragmatica integrată (analiza discursului) Investigarea 'surselor' istorice ale filosofiei, semioticii și lingvisticii pragmatiste de astăzi: Charles Sanders Peirce: clasificarea semnelor, semioza și filosofia futurologică; John Austin, John Searle și teoria actelor de vorbire; Paul Grice și teoria conversației; Analizarea relației dintre pragmatică, teoria cunoașterii (și a referinței) și cea a comunicării

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Recapitulare a noțiunilor fundamentale predate în anul I, semestrul I (disciplina <i>Lingvistica generală</i>).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile, exercițiul, analiza.	

2. Preliminarii la pragmatica lingvistică (1): Charles Sanders Peirce.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
3. Preliminarii la pragmatica lingvistică (2): teoria actelor de vorbire; Paul Grice.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
4. Tipuri de pragmatică (1): cognitivă, integrată, lexicală, argumentativă, generală.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
5. Tipuri de pragmatică (2): elemente de pragmatică discursivă.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
6. Perspective în definirea semnului.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
7. Perspectiva semiotică și perspectiva pragmatică în definirea și explicarea activității de vorbire.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
8. Sens și argumentare: limbă naturală, limbă artificială, ambiguitate, presuposiție, logică propozițională.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
9. Sensul în relație cu limbajele funcționale: text, discurs, actualizare, persuasiune, conversație, ipostază conversațională, rol.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
10. Pragmatica și realizările discursive.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
11. Pragmatica, azi: pragmatică cognitivă vs. pragmatică integrată. O posibilă <i>critică integralistă</i> a principiilor pragmatice.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
12. Curs recapitulativ , prezentarea (și discutarea schematică a) tematicii de colocviu.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Bibliografie Austin, John L. - <i>Cum să faci lucruri cu vorbe</i>, Editura Paralela 45, Pitești, 2005. Coșeriu, Eugeniu - <i>Istoria filosofiei limbajului. De la începuturi până la Rousseau</i>, Ed. Humanitas, București, 2011. Ducrot, Oswald - <i>Noul dicționar enciclopedic al științelor limbajului</i>, Ed. Babel, București, 1996. Grice, Paul - <i>Studies in the Way of Words</i>, Harvard University Press, 1991. Moeschler, Jacques; Reboul, Anne - <i>Dicționar enciclopedic de pragmatică</i>, Ed. Echinoc, Cluj-Napoca, 1999. Peirce, Charles Sanders - <i>Semnificație și acțiune</i>, Ed. Humanitas, București, 1990. Reboul, Anne; Moeschler, Jacques - <i>Pragmatica, azi</i>, Ed. Echinoc, Cluj-Napoca, 2001. Reboul, Anne; Moeschler, Jacques - <i>Pragmatica discursului</i>, Institutul European, Iași, 2010. Searle, John R. - <i>Realitatea ca proiect social</i>, Ed. Polirom, Iași, 2000. Sperber, Dan; Wilson, Deirdre - <i>Pragmatics</i>, în F. Jackson, M. Smith (eds.), <i>Oxford Handbook of Contemporary Philosophy</i>, Oxford University Press, 2005, p. 468-501.		
8.2 Seminar / curs practic	Metode de predare	Observații
Organizarea activității de seminar; prezentarea detaliată a lucrărilor din bibliografia obligatorie și facultativă, precum și a pieselor din dosarul cursului. Stabilirea modalităților de 'contact permanent' între cadrul didactic și studenți	Problematizarea, explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	

(mai cu seamă <i>mailing list</i> , pentru distribuirea eficace a materialelor).		
Charles S. Peirce: Dezbaterea conceptelor fundamentale ale viziunii humboldiene asupra semnului, în special natura triadică a semnului și problema raportului semn / obiect.	Problematizarea, explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Herbert Paul Grice: Dezbaterea conceptelor fundamentale ale pragmatismului griceian, în special distincția între ipostazele conversaționale.	Problematizarea, explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Dezbaterea unor concepte fundamentale ale pragmaticienilor contemporani (1).	Problematizarea, explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Dezbaterea unor concepte fundamentale ale pragmaticienilor contemporani (2).	Problematizarea, explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Analize pragmatice ale argumentării.	Problematizarea, explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Analize pragmatice ale sensului discursiv.	Problematizarea, explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Analize pragmatice ale limbajelor funcționale.	Problematizarea, explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Studiu de caz. Pragmatica cognitivă vs. pragmatica integrată.	Problematizarea, explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Recapitulare. Dezbatere asupra obiectului propriu, asupra posibilităților și limitelor fiecărei abordări, cu focalizare asupra unui aspect la alegerea studenților (stabilit la începutul semestrului).	Problematizarea, explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Bibliografie Texte fundamentale (selectate de către titularul cursului) aparținând autorilor: Charles S. Peirce, John Austin, John Searle, Paul Grice, Dan Sperber, Deirdre Wilson, Oswald Ducrot, Jean-Claude Anscombre, Eugeniu Coșeriu etc.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Fișa disciplinei a fost alcătuită ținând cont de noile abordări din domeniu și de planurile de învățământ ale facultăților de profil din țară (de exemplu, Universitatea din București, Facultatea de Litere; Universitatea de Vest, Facultatea de Litere; Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Litere)
- Conținuturile cursului pot fi valorificate în cadrul studiilor masterale și al celor doctorale, dar și pe piața muncii (cercetători, profesori, personal cu atribuții culturale)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de pragmatică	Colocviu	70%
	Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate		
10.5 Seminar / curs practic	Nota maximă se constituie din <i>activități alternative</i> și din punctajul obținut la colocviu Caracterul <i>alternativ</i> al activităților nu conduce la mai mult de 30 puncte.	Verificare pe parcurs și/sau în cadrul colocviului Aprecierea răspunsurilor pertinente	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Identificarea și interpretarea adecvată a unor fapte discursive din perspectivă pragmatică			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
	Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data completării:
20.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs

Dumitru-Cornel VÎLCU

Semnătura titularului de seminar/
curs practic

Dumitru-Cornel VÎLCU

Data avizării în Departament:
22.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Daiana-Theodora CUIBUS

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului